

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

УДК 37.014:811.111

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.18504489>

Формування іншомовної комунікативної компетентності майбутніх офіцерів засобами мультимодальних технологій

Жиздюк Ганна Андріївна,

заступник начальника кафедри іноземних мов Військової академії м. Одеса,
м. Одеса, Україна, <https://orcid.org/0009-0004-8562-306X>

Прийнято: 21.01.2026 | Опубліковано: 06.02.2026

Анотація: Статтю присвячено теоретико-методичному обґрунтуванню доцільності використання мультимодальних цифрових технологій у процесі формування іншомовної комунікативної компетентності майбутніх офіцерів. **Метою** дослідження є визначення дидактичного потенціалу мультимодальних платформ та виявлення їхнього впливу на навчальні результати, мотиваційну сферу й активність курсантів у процесі іншомовної підготовки.

У дослідженні використано комплекс теоретичних та емпіричних методів, зокрема аналіз і систематизацію наукових джерел із питань іншомовної освіти й цифрової дидактики, узагальнення педагогічного досвіду, структурно-функціональне моделювання та педагогічне спостереження.

У **результаті** дослідження уточнено зміст поняття мультимодальних технологій як інтегративного дидактичного ресурсу, що поєднує текстові, візуальні, аудіальні та інтерактивні способи репрезентації інформації. Визначено механізми впливу мультимодального підходу на формування лінгвістичного, мовленнєвого, соціокультурного та стратегічного

компонентів іншомовної комунікативної компетентності. Доведено, що використання гейміфікації, змагального елемента та інтерактивних форм роботи сприяє підвищенню мотивації, залученості та навчальної автономії курсантів, а також позитивно впливає на якість засвоєння іншомовного матеріалу в професійно орієнтованому військовому контексті.

У висновках обґрунтовано педагогічну доцільність системного використання мультимодальних цифрових платформ у процесі іншомовної підготовки майбутніх офіцерів за умови їх методично виваженої інтеграції у структуру занять, поєднання з традиційними методами навчання та організації регулярного зворотного зв'язку. Результати дослідження підтверджують перспективність мультимодальних технологій як засобу підвищення ефективності формування іншомовної комунікативної компетентності та окреслюють напрями подальшої експериментальної перевірки їх результативності.

Ключові слова: цифрова дидактика, мовна професіоналізація, комунікативні вміння, гейміфікація навчання, професійна мовна підготовка, військова освіта.

Developing foreign language communicative competence of future officers through multimodal technologies

Hanna Zhyzdiuk,

Deputy Head of the Department of Foreign Languages of the Odesa Military
Academy, Odesa, Ukraine, <https://orcid.org/0009-0004-8562-306X>

Abstract: *The article is devoted to the theoretical and methodological justification of the feasibility of using multimodal digital technologies in the development of foreign language communicative competence of future officers. The*

aim of the study is to identify the didactic potential of multimodal platforms and to determine their impact on learning outcomes, motivation, and cadets' engagement in the process of foreign language training.

The study employs a combination of theoretical and empirical methods, including the analysis and systematization of scientific sources on foreign language education and digital didactics, generalization of pedagogical experience, structural-functional modeling, and pedagogical observation.

As a result of the study, the concept of multimodal technologies has been clarified as an integrative didactic resource that combines textual, visual, auditory, and interactive modes of information representation. The mechanisms through which the multimodal approach influences the development of linguistic, speech, sociocultural, and strategic components of foreign language communicative competence have been identified. It has been demonstrated that the use of gamification, competitive elements, and interactive learning forms contributes to increased motivation, engagement, and learning autonomy of cadets, as well as positively affects the quality of foreign language acquisition in a professionally oriented military context.

The conclusions substantiate the pedagogical feasibility of systematic use of multimodal digital platforms in the foreign language training of future officers, provided they are methodically integrated into lesson structures, combined with traditional teaching methods, and accompanied by regular feedback. The results confirm the prospects of multimodal technologies as a tool to enhance the effectiveness of foreign language communicative competence development and outline directions for further experimental evaluation of their impact.

Keywords: *digital didactics, language professionalization, communicative skills, educational gamification, professional language training, military education.*

Постановка проблеми. Сучасні умови функціонування сектору безпеки й оборони зумовлюють підвищені вимоги до рівня іншомовної підготовки майбутніх офіцерів, яка розглядається як невіддільний складник їхньої професійної мобільності, міжкультурної взаємодії та ефективної комунікації в багатонаціональному військовому середовищі. Здатність здійснювати іншомовне професійне спілкування є важливою передумовою успішної участі у спільних навчаннях, миротворчих місіях, міжнародних операціях та виконанні службових завдань у межах інтеграції до євроатлантичного безпекового простору.

Водночас практика іншомовної підготовки у військових закладах вищої освіти (далі – ЗВО) засвідчує, що традиційні підходи до навчання іноземних мов не завжди забезпечують належний рівень сформованості іншомовної комунікативної компетентності. Це зумовлено обмеженими можливостями таких підходів щодо моделювання професійно орієнтованих ситуацій спілкування, а також недостатнім урахуванням когнітивних особливостей сучасних курсантів і специфіки засвоєння інформації в умовах інтенсивного навчального навантаження.

У контексті активної цифровізації освітнього процесу особливої актуальності набуває проблема науково обґрунтованого використання мультимодальних технологій у системі іншомовної підготовки майбутніх офіцерів. Поєднання текстових, візуальних, аудіальних та інтерактивних компонентів створює умови для комплексного залучення різних каналів сприйняття, сприяє підвищенню мотивації до опанування іноземної мови та формуванню стійких комунікативних умінь у професійному контексті.

Відсутність цілісного підходу до впровадження мультимодальних технологій у навчання іноземних мов ускладнює розв’язання важливих наукових і практичних завдань, пов’язаних із модернізацією військової освіти, підвищенням якості іншомовної підготовки та забезпеченням відповідності

освітніх результатів сучасним вимогам професійної діяльності офіцерів. З огляду на це, дослідження проблеми формування іншомовної комунікативної компетентності майбутніх офіцерів засобами мультимодальних технологій є своєчасним і науково значущим.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У науковому дискурсі проблема формування іншомовної комунікативної компетентності в професійній освіті, зокрема у військовій сфері, розглядається як багатовимірна, що супроводжується посиленням уваги до цифрових і мультимодальних технологій навчання. Так, І. Жукевич та О. Спірічева акцентують на особливостях формування іншомовної комунікативної компетентності військовослужбовців у процесі дистанційного навчання, підкреслюючи значущість інтерактивних цифрових інструментів для підтримання навчальної мотивації та забезпечення результативної мовної взаємодії [1] Мотивацію як важливий чинник успішного формування іншомовної комунікативної компетентності курсантів розглядають В. Романюк і М. Квась, наголошуючи на доцільності використання активних і технологічно насичених методів навчання [2]. Потенціал інтерактивних методів у формуванні професійно орієнтованої іншомовної комунікативної компетентності майбутніх офіцерів в умовах воєнного стану аналізують В. Романюк та А. Лещенко, доводячи ефективність моделювання реальних службово-комунікативних ситуацій [3]. Педагогічну доцільність інтерактивних методів навчання як засобу активізації мовленнєвої діяльності та розвитку практичних комунікативних умінь майбутніх офіцерів обґрунтовують Н. Івасів і М. Козяр [4].

Проблеми формування іншомовної комунікативної компетентності у фахівців сектору безпеки розглядають С. Шестопалова та Д. Шестопалов, акцентуючи на професійній специфіці комунікації та необхідності поєднання мовної підготовки з реальними умовами службової діяльності [5]. Особливості

та перспективи формування іншомовної комунікативної компетентності в здобувачів вищої освіти досліджують Т. Хвалибога і М. Паласюк, підкреслюючи значення сучасних цифрових засобів для розвитку автономії та навчальної активності майбутніх фахівців [6].

Організаційно-педагогічні умови формування іншомовної комунікативної компетентності в майбутніх фахівців технічно складних спеціальностей, що має методологічне значення й для військової освіти, визначає І. Швецова [7]. Формування професійної іншомовної комунікативної компетентності майбутніх правоохоронців аналізує Т. Липченко, наголошуючи на необхідності професійної спрямованості мовного навчання та використання сучасних освітніх технологій [8].

Психолінгвістичний аспект цифрової комунікації вивчає О. Бойко, розглядаючи віртуальну комунікацію як ефективний ресурс розвитку мовленнєвих умінь в умовах використання цифрових середовищ [9]. При цьому М. Левко (M. Levko) та О. Совгар (O. Sovhar) зосереджуються на особливостях формування іншомовної комунікативної компетентності курсантів військових ЗВО в процесі навчання англійської мови для професійних цілей, підтверджуючи ефективність комунікативно орієнтованих та технологічних підходів [10].

Результативність використання мультимедійних технологій у формуванні комунікативної компетентності майбутніх фахівців доводять І. Клак та Н. Яценюк [11]. На необхідності переходу від класичного розуміння комунікативної компетентності до мультимодальної й міжкультурної наголошують К. Муттоосамі (K. Mootoosamy) та В. Ар'ядуст (V. Aryadoust) [12]. Емпіричні докази ефективності мультимодального підходу наводить Ч. Лай (C. Lai), демонструючи позитивний вплив мультимодального проєктування завдань на розвиток усної іншомовної комунікативної компетентності [13]. Мультимодальні підходи до вивчення другої мови в

цифрову добу розглядають З. Біан (Z. Bian), Х. Лу (H. Lu) та Дж. Ван (J. Wan), акцентуючи на синергії візуальних, аудіальних та інтерактивних компонентів навчальної інформації [14]. Методологію формування іншомовної комунікативної компетентності в умовах цифровізації освіти для здобувачів різних спеціальностей, що підтверджує універсальність мультимодального підходу та його потенціал для різних освітніх контекстів, пропонують В. Боса та колеги (V. Bosa et al.) [15].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Попри значну кількість досліджень, присвячених використанню цифрових технологій у навчанні іноземних мов, низка аспектів проблеми залишається недостатньо опрацьованою. Зокрема, особливо актуальним є подальший аналіз системної інтеграції мультимодальних платформ у професійно орієнтовану іншомовну підготовку майбутніх офіцерів, а також дослідження дидактичних функцій різних типів платформ з урахуванням особливостей військового освітнього середовища.

Причинами недостатнього вивчення зазначених аспектів є фрагментарний характер наявних досліджень, орієнтація переважно на цивільну освіту та обмежена кількість емпіричних даних щодо використання мультимодальних технологій у військових ЗВО. Водночас саме ці нерозв'язані частини проблеми є важливими для розуміння механізмів формування іншомовної комунікативної компетентності в умовах професійної військової підготовки.

У межах даного дослідження увага зосереджується на аналізі дидактичного потенціалу мультимодальних платформ, визначенні їхніх методичних переваг і обмежень, а також на окресленні педагогічних умов, що забезпечують ефективність їх використання. Дослідження зазначених аспектів сприятиме досягненню загальної мети та формуванню підґрунтя для подальшої експериментальної перевірки результатів.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Мета статті полягає в теоретико-методичному обґрунтуванні доцільності використання мультимодальних цифрових технологій у процесі формування іншомовної комунікативної компетентності майбутніх офіцерів.

Для досягнення мети сформульовано такі завдання:

- 1) теоретично обґрунтувати поняття мультимодальних цифрових технологій як дидактичного ресурсу формування іншомовної комунікативної компетентності майбутніх офіцерів;
- 2) проаналізувати дидактичний потенціал мультимодальних платформ, що використовуються в практиці військового ЗВО в контексті розвитку основних компонентів іншомовної комунікативної компетентності;
- 3) визначити педагогічні умови ефективного використання мультимодальних технологій у процесі іншомовної підготовки курсантів та окреслити напрями подальшого дослідження їх результативності.

Виклад основного матеріалу дослідження. Формування іншомовної комунікативної компетентності майбутніх офіцерів у сучасних умовах військово-професійної освіти потребує не лише уточнення її структурних компонентів, а й переосмислення дидактичних засобів, здатних забезпечити їх комплексний розвиток. Водночас цифровізація освітнього середовища військових ЗВО посилює актуальність використання мультимодальних технологій, які поєднують текстові, візуальні, аудіальні й інтерактивні способи репрезентації інформації та створюють умови для активної, ситуативно зумовленої іншомовної діяльності курсантів [1, с. 56].

У сучасних наукових дослідженнях іншомовної освіти комунікативна компетентність розглядається як багатокomпонентне утворення, що інтегрує лінгвістичні, мовленнєві, соціокультурні та стратегічні складники, розвиток яких має відбуватися у взаємозв'язку з професійним контекстом діяльності. Зокрема, дослідники наголошують, що в умовах військово-професійної

підготовки ефективність формування іншомовної комунікативної компетентності значно залежить від використання активних, інтерактивних і технологічно насичених дидактичних засобів, здатних моделювати реальні комунікативні ситуації службової взаємодії [3, с. 34; 10, с. 168]. У цьому зв'язку мультимодальні цифрові технології є не лише інструментом подання навчального матеріалу, а й інтегративним чинником, що забезпечує одночасний розвиток усіх компонентів іншомовної комунікативної компетентності через поєднання різних модальностей навчальної інформації [12]. Такий підхід відповідає сучасним тенденціям цифрової дидактики та концепції мультимодальної й міжкультурної комунікативної підготовки, що набуває поширення в міжнародному освітньому просторі.

Особливо важливим є те, що мультимодальні платформи, активно інтегровані в освітній процес (Kahoot, Wordwall, Quizlet, Memrise, Padlet, Canva for Education, AhaSlides), забезпечують різноманітність подання навчального матеріалу, посилюють мотиваційний аспект навчання, стимулюють активну участь курсантів та сприяють формуванню їхньої навчальної автономії [2, с. 70; 11, с. 163]. У цьому розумінні доцільним є представлення структурно-концептуальної моделі іншомовної комунікативної компетентності майбутніх офіцерів із виокремленням мультимодальних технологій як інтегративного дидактичного чинника її формування (рис. 1).

Рисунок 1

Структурно-концептуальна модель іншомовної комунікативної компетентності майбутніх офіцерів з урахуванням ролі мультимодальних цифрових технологій

Джерело: сформовано автором на основі [3; 10; 12]

Запропонована структурно-концептуальна модель дозволяє розглядати іншомовну комунікативну компетентність майбутніх офіцерів як цілісне багатокomпонентне утворення, формування якого забезпечується через системну взаємодію її складників за допомогою мультимодальних цифрових технологій. Інтеграція в модель конкретних платформ і механізмів їхнього дидактичного впливу посилює практичну спрямованість схеми та забезпечує її безпосередній зв'язок із реальним освітнім процесом військового ЗВО.

Важливим аспектом реалізації запропонованої структурно-концептуальної моделі є конкретизація дидактичних засобів, за допомогою яких забезпечується практична інтеграція компонентів іншомовної комунікативної компетентності в освітньому процесі. Науковці доводять, що ефективність формування іншомовної комунікативної компетентності в професійно орієнтованому середовищі зростає за умови цілеспрямованого добору цифрових і мультимедійних інструментів відповідно до функцій окремих її складників [1, с. 57; 4, с. 36]. Зокрема, інтерактивні та мультимодальні платформи дозволяють диференціювати навчальні завдання, адаптувати їх до рівня мовної підготовки курсантів і водночас забезпечувати розвиток мовленнєвих, соціокультурних та стратегічних умінь у змодельованих професійних ситуаціях [7, с. 155]. Такий підхід відповідає сучасним уявленням про компетентісно орієнтовану іншомовну підготовку та створює методичні передумови для систематизації дидактичного потенціалу мультимодальних технологій у межах єдиної навчальної моделі.

При цьому інструментально-методичне забезпечення процесу формування іншомовної комунікативної компетентності майбутніх офіцерів визначається здатністю педагогічних засобів активізувати пізнавальну діяльність, підтримувати стійку навчальну мотивацію та створювати умови для залучення курсантів до іншомовної комунікації, наближеної до професійного контексту. У цьому розумінні мультимодальні цифрові

платформи, що поєднують текстові, візуальні, аудіо та інтерактивні елементи, набувають особливої дидактичної значущості.

Використання таких платформ, як Kahoot, Wordwall, Quizlet, Memrise, Padlet, Canva for Education та AhaSlides, дозволяє варіювати форми подання навчального матеріалу, посилювати елемент гейміфікації, забезпечувати оперативний зворотний зв'язок і стимулювати навчальну автономію курсантів. З метою систематизації дидактичного потенціалу цих платформ та визначення їхньої функціональної відповідності окремим компонентам іншомовної комунікативної компетентності доцільно представити узагальнювальну таблицю, яка наочно відображає можливості кожного ресурсу в контексті професійно орієнтованої підготовки майбутніх офіцерів (табл. 1).

Таблиця 1

Використання мультимодальних платформ у формуванні іншомовної комунікативної компетентності майбутніх офіцерів

Компонент компетентності	Мультимодальні платформи	Дидактичні функції та можливості	Очікуваний навчальний ефект
Лінгвістичний	Quizlet, Memrise, Wordwall, Canva for Education	Візуалізація лексико-граматичного матеріалу, повторення, тренування, автоматизація мовних навичок	Розширення словникового запасу, підвищення точності й правильності мовлення
Мовленнєвий	AhaSlides, Padlet, Kahoot	Стимулювання усного й писемного мовлення, організація діалогічної та монологічної взаємодії, залучення до обговорень	Зростання комунікативної активності, розвиток умінь говоріння та письма
Соціокультурний	Padlet, Canva for Education, відеокейси	Моделювання професійно орієнтованих комунікативних ситуацій, ознайомлення з міжкультурним і	Формування адекватної міжкультурної та професійної комунікативної поведінки

Компонент компетентності	Мультимодальні платформи	Дидактичні функції та можливості	Очікуваний навчальний ефект
		військово-професійним контекстом	
Стратегічний	Kahoot, AhaSlides, ситуаційні симуляції	Розвиток умінь вибору комунікативних стратегій, швидкого реагування, прийняття рішень в умовах обмеженого часу	Гнучкість мовленнєвої поведінки, адаптивність у складних комунікативних ситуаціях

Джерело: сформовано автором на основі [1; 4; 11]

Представлена таблиця відображає функціональну відповідність між компонентами іншомовної комунікативної компетентності майбутніх офіцерів та мультимодальними цифровими платформами, які використовуються в освітньому процесі військового ЗВО. Її зміст демонструє, що мультимодальні технології виконують не лише інформаційно-ілюстративну, а й мотиваційно-стимулювальну, інтерактивну та регулятивну функції, сприяючи активізації навчальної діяльності курсантів. Це створює міцне інструментальне підґрунтя для подальшого емпіричного аналізу впливу конкретних платформ на рівень сформованості іншомовної комунікативної компетентності, мотиваційний аспект та навчальну активність курсантів, а також дозволяє визначити методичні переваги й обмеження використання мультимодальних технологій у військово-професійному освітньому середовищі.

Науковці підкреслюють, що ефективність іншомовної підготовки у військово-професійному середовищі визначається не лише добром засобів навчання, а й логікою їх поетапного застосування відповідно до цілей, змісту та очікуваних результатів освітньої діяльності [2, с. 70; 6, с. 94]. Особливої ваги набуває поєднання мотиваційних, діяльнісних і рефлексивних компонентів навчання, що забезпечує поступовий перехід від стимулювання

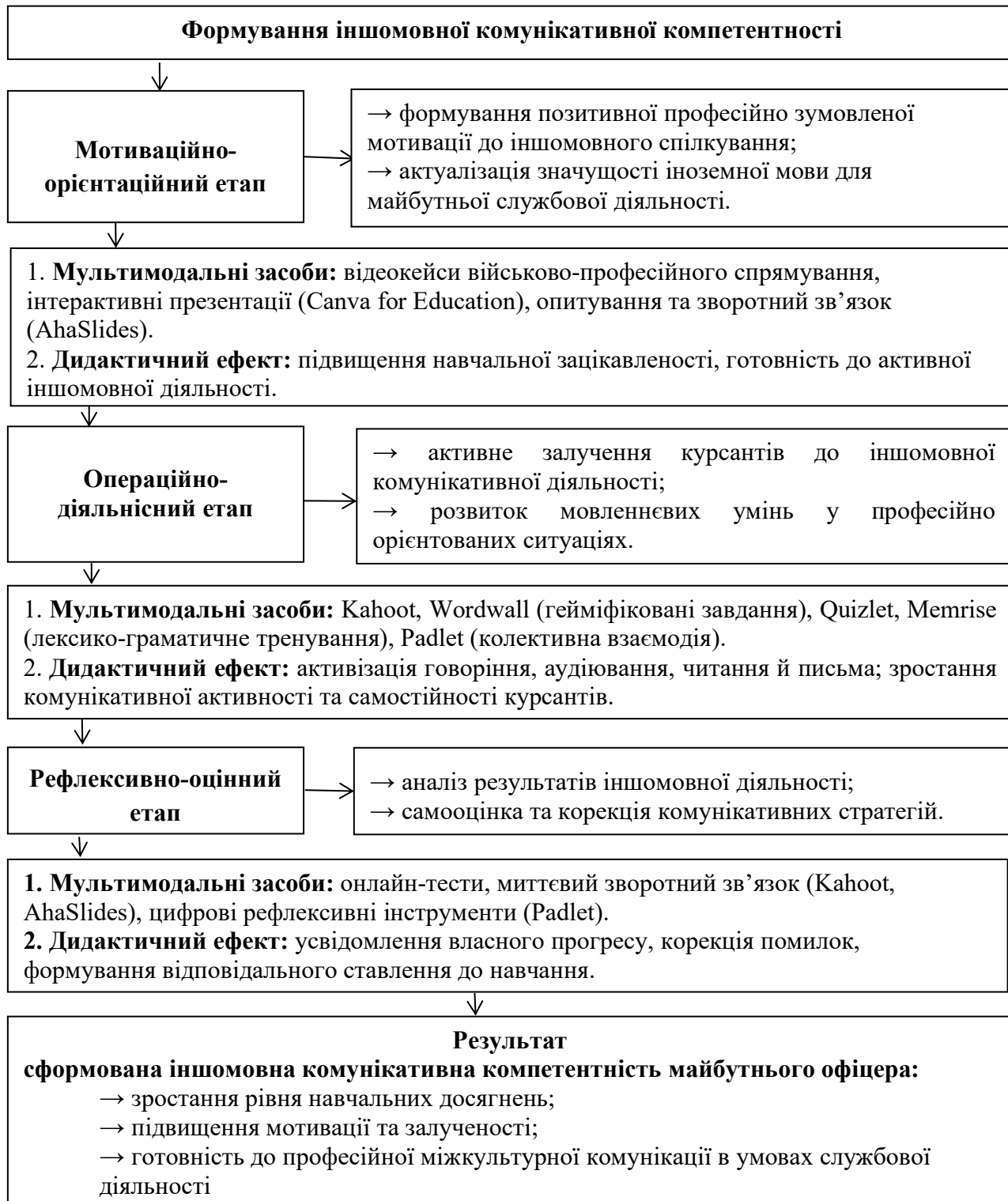

інтересу до усвідомленого використання іншомовних комунікативних стратегій у професійно орієнтованих ситуаціях [5, с. 146; 8, с. 85]. Відповідно, доцільним видається моделювання процесу формування іншомовної комунікативної компетентності у вигляді поетапного алгоритму, який відображає системне використання мультимодальних цифрових технологій в освітньому процесі військового ЗВО. При цьому формування іншомовної комунікативної компетентності майбутніх офіцерів у сучасному військово-професійному освітньому середовищі доцільно розглядати як цілеспрямований, поетапно організований педагогічний процес, що поєднує когнітивний, діяльнісний та мотиваційний виміри навчання [1, с. 57]. Зазначимо, що в цьому контексті мультимодальні цифрові технології є засобом подання навчального матеріалу, інструментом активізації іншомовної діяльності, підвищення залученості курсантів і розвитку їхньої навчальної автономії.

Представлення процесу формування іншомовної комунікативної компетентності у вигляді алгоритму дозволяє систематизувати послідовність педагогічних дій, визначити функціональну роль мультимодальних платформ на кожному етапі навчання та простежити логіку переходу від мотивації до стабільного результату, що є важливим для подальшої експериментальної перевірки ефективності запропонованої моделі (рис. 2).

Рисунок 2

Алгоритм формування іншомовної комунікативної компетентності майбутніх офіцерів засобами мультимодальних технологій

Джерело: власна розробка автора

Запропонований алгоритм формування іншомовної комунікативної компетентності майбутніх офіцерів реалізується як поетапна педагогічна модель, що поєднує мотиваційно-орієнтаційний, операційно-діяльнісний і рефлексивно-оцінний етапи та забезпечує цілісність і результативність іншомовної підготовки. На мотиваційно-орієнтаційному етапі створюються умови для формування позитивної професійно зумовленої мотивації та усвідомлення значущості іноземної мови для майбутньої службової діяльності засобами мультимодального навчального контенту. Операційно-діяльнісний етап спрямований на активне залучення курсантів до іншомовної комунікативної діяльності в професійно орієнтованих ситуаціях із використанням цифрових і гейміфікованих інструментів, що забезпечують розвиток усіх видів мовленнєвої діяльності, зростання комунікативної активності та самостійності. Рефлексивно-оцінний етап передбачає аналіз результатів навчальної діяльності, розвиток умінь самооцінки й корекції комунікативних стратегій за допомогою цифрових засобів зворотного зв'язку. Сукупна реалізація зазначених етапів забезпечує досягнення інтегрованого результату – сформованості іншомовної комунікативної компетентності, що виявляється в підвищенні навчальних досягнень, стійкої мотивації та готовності майбутніх офіцерів до професійної міжкультурної комунікації в умовах службової діяльності.

Висновки. У результаті проведеного дослідження теоретично обґрунтовано доцільність використання мультимодальних цифрових технологій у процесі формування іншомовної комунікативної компетентності майбутніх офіцерів у військових ЗВО. Доведено, що мультимодальні технології доцільно розглядати як інтегративний дидактичний ресурс, який забезпечує комплексний розвиток лінгвістичного, мовленнєвого,

соціокультурного та стратегічного компонентів іншомовної комунікативної компетентності в професійно орієнтованому освітньому середовищі.

Аналіз дидактичного потенціалу мультимодальних платформ, що використовуються в практиці військового ЗВО (Kahoot, Wordwall, Quizlet, Memrise, Padlet, Canva for Education, AhaSlides), засвідчив їхню функціональну відповідність завданням іншомовної підготовки майбутніх офіцерів, зокрема в аспекті активізації іншомовної комунікативної діяльності, підвищення навчальної мотивації, розвитку навчальної автономії та моделювання професійно значущих комунікативних ситуацій. Встановлено, що поєднання різних модальностей навчальної інформації сприяє не лише засвоєнню мовного матеріалу, а й формуванню гнучких комунікативних стратегій, необхідних для міжкультурної взаємодії в умовах службової діяльності.

Розроблена структурно-концептуальна модель іншомовної комунікативної компетентності майбутніх офіцерів репрезентує процес її формування як цілісний, системно організований педагогічний феномен, у межах якого мультимодальні цифрові технології є інтегративним дидактичним чинником, що виконує мотиваційну, діяльнісну, інтерактивну та регулятивну функції. Запропонований поетапний алгоритм формування іншомовної комунікативної компетентності забезпечує структуровану послідовність педагогічних дій та створює методичні передумови для цілеспрямованого й стабільного досягнення прогнозованих навчальних результатів.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з емпіричною перевіркою ефективності запропонованої моделі й алгоритму, зокрема з визначенням впливу окремих мультимодальних платформ на рівень сформованості іншомовної комунікативної компетентності, навчальну мотивацію та комунікативну активність курсантів у процесі професійно орієнтованої іншомовної підготовки.

Список використаних джерел

1. Жукевич І. П., Спірічева О. В. Формування іншомовної комунікативної компетентності військовослужбовців у процесі дистанційного навчання. *Педагогічні науки: теорія та практика*. 2020. № 2(3). С. 56–61. DOI: <https://doi.org/10.26661/2522-4360-2020-3-2-08>
2. Романюк В., Квась М. Мотивація у формуванні іншомовної комунікативної компетентності курсантів вищих військових навчальних закладів. *Науковий вісник Київського інституту Національної гвардії України*. 2024. № 2. С. 70–78. DOI: <https://doi.org/10.59226/2786-6920.2.2023.70-78>
3. Романюк В. Л., Лещенко А. В. Інтерактивні методи навчання у формуванні професійної іншомовної комунікативної компетентності майбутніх офіцерів Національної гвардії України в умовах воєнного стану. *Науковий вісник Київського інституту Національної гвардії України*. 2023. № 1. С. 34–41. DOI: <https://doi.org/10.59226/2786-6920.1.2023.34-41>
4. Івасів Н. С., Козяр М. М. Застосування інтерактивних методів навчання у процесі формування іншомовної комунікативної компетентності майбутніх офіцерів. *Імідж сучасного педагога*. 2020. № 3(192). С. 36–39. DOI: [https://doi.org/10.33272/2522-9729-2020-3\(192\)-36-39](https://doi.org/10.33272/2522-9729-2020-3(192)-36-39)
5. Шестопалова С., Шестопалов Д. Проблеми формування іншомовної комунікативної компетентності фахівців служби цивільного захисту. *Науковий вісник державне управління*. 2024. № 1 (15). С. 146–164. DOI: [https://doi.org/10.33269/2618-0065-2024-1\(15\)-146-164](https://doi.org/10.33269/2618-0065-2024-1(15)-146-164)
6. Хвалибога Т. І., Паласюк М. І. Особливості і перспективи формування іншомовної комунікативної компетентності у студентів закладів вищої освіти. *Медична освіта*. 2023. № 4. С. 94–98. DOI: <https://doi.org/10.11603/m.2414-5998.2022.4.13639>
7. Швецова І. В. Організаційно-педагогічні умови системи формування іншомовної комунікативної компетентності у майбутніх фахівців із навігації і

управління морськими суднами в умовах неперервної освіти. *Педагогічні науки*. 2023. № 156. С. 155–168. DOI: <https://doi.org/10.31392/NZ-udu-156.2023.18>

8. Липченко Т. Формування та розвиток професійної іншомовної комунікативної компетентності майбутніх правоохоронців. *Актуальні проблеми навчання іноземних мов для спеціальних цілей* : збірник наукових статей / укладач: І. Ю. Сковронська. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. С. 85–90. URL: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/4170> (дата звернення: 26.01.2026).

9. Бойко О.Ю. Педагогічне застосування психолінгвістичного аспекту віртуальної комунікації на уроках англійської мови. *Вісник студентського наукового товариства Горлівського інституту іноземних мов*: матеріали VIII Всеукр. наук.-практ. конф. молодих учених «Мовна комунікація і сучасні технології у форматі різнорівневих систем». Вип. 11. Дніпро: Вид-во ГПМ ДВНЗ ДДПУ, 2023. С. 48-49. URL: <https://lnk.ua/q46KLnoeJ> (дата звернення: 26.11.2025).

10. Levko M., Sovhar O. Acquiring communicative competence in english for professional purposes by cadets of military higher military educational institutions. *Військова освіта*. 2023. № 2(48). С. 168–175. DOI: <https://doi.org/10.33099/2617-1783/2023-48/168-175>

11. Клак І. Є., Яценюк Н. І. Формування іншомовної комунікативної компетентності майбутніх учителів іноземної мови засобами мультимедійних технологій навчання. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2020. Т. 76, № 2. С. 163–176. DOI: <https://doi.org/10.33407/itlt.v76i2.2691>.

12. Mootoosamy K, Aryadoust V. Transitioning from communicative competence to multimodal and intercultural competencies: a systematic review. *Societies*. 2024. Vol. 14. № 7. DOI: <https://doi.org/10.3390/soc14070115>

13. Lai C.-J. Examining the impact of multimodal task design on English oral communicative competence in fourth-grade content-language integrated social studies: A quasi-experimental study. *Asian-Pacific Journal of Second and Foreign Language Education*. 2024. Vol. 9. Article 64. DOI: <https://doi.org/10.1186/s40862-024-00289-7>

14. Bian Z., Lu H., Wan J. Multimodal approaches to second language acquisition in the digital age. 2nd International Conference on Language Research and Communication (ICLRC 2025). 2025. Vol. 220. DOI: <https://doi.org/10.1051/shsconf/202522004025>

15. Bosa V., Boiarynova I., Krokmal A., Ababilova N., Mulyk K. Foreign language communicative competence in the digital age: A methodology for students of various specialties. *Revista Eduweb*. 2025. Vol. 19. № 1. С. 50–67. DOI: <https://doi.org/10.46502/issn.1856-7576/2025.19.01.4>